

5044. F. CALANDRINI ³⁾. (L. B.)

Uw zoon is door Milaan gekomen, waar hij 100 écu's heeft opgenomen, volgens de hierbijgaande quitantie; dat wordt dus *f* 273:13. Wilt gij het geld aan brenger dezes betalen? Amst., le 4 Juin 1650.

5045. H. BRUNO ⁴⁾. (L. B.)

Conveni, ut jusseras, clarissimum Boxhornium de editione; eam ille lubens volens in se recepit. Restat itaque significes homini te meas accepisse, ex quibus cognoveris, quid ego mea sponte petierim, quidque ille ultro efferre atque amplecti gestiverit; addes alia, quae pro prudentia tua ex usu fore arbitraberis". Christiani van Heulen *Psalmen* ⁵⁾ en *letter-kunst* ⁶⁾ heb ik niet kunnen opduikelen. Hornae, IX Jun. CIOIOCL.

3) Zie No. 5021.

4) Zie No. 5041.

5) Christiaan van Heule was wiskundige te Leiden. Hij gaf in 1649 te Leiden uit: *De CL Psalmen des Proph. Davids, van P. Dathenus gedicht en nu verbeterd, mitsgaders de Christ. Catechismus*.

6) Bedoeld is of *De Nederduitsche Spelling* (1612), of *De Nederduytsche Grammatica ofte Spraeckonst* (1626 en 1633).

5046. J. VAN WASSENAER. (H. A.)

Wilt gij den bijgaanden brief, als gij hem goed vindt ¹⁾, aan burgemeester Almonde ²⁾ zenden? Het is „myn eenen duyren administrateur van de Vorensee domeynen . . . Wy syn van avont hier te Haerlem gekoomen, alhoewel ick myn brieff wt den Haech gedateert hebbe; morgen vroeck gaen wy naer Amsterdam; kan ick daer met fatsoen van Ma Mere ³⁾ koomen, soo sal ick daer myn afsceyt nemen en, soo niet, haer te Viaenen aen Hans Wolfaert ⁴⁾ opofferen; vandaer voort naer den Haech en dan voort Syn Hooch.⁴ ergens gaen vinden, of ick soo geluckich was, van hem enigen dienst te kunnen doen”. Haerlem, desen 16 Jun. 1650.

5047. K. CATS ⁶⁾.

Vroeger heb ik u geschreven, om u te bedanken voor het zenden van uwe

1) Huygens vond den brief *niet* goed en zond hem *niet* aan Almonde. Want er komen de volgende zinnen in voor:

„Ick soude U. E. hiervan mondeling versekert hebben, indien ick niet noodsackelijck een reys naer Amsterdam hadde moeten doen. Sal U. E. dan oock door desen bidden, toch sooveel gemacks als mogelijk is te willen brenghen tot dat groote werck, om hetwelcke Sijn Hoocheit geresolveert heeft een keer in alle de steden van Holland te doen. Ick verklaer voor Godt, dat het geen eygen intrest is, dat mijn doet spreken, maer een puyre genegenheit, die ick hebbe voor den dienst van den Staet, die ick meen. dat nergen beter met kan betracht werden, als dat men alle mogelijke devoiren doet, om de provincien in goede unie ende eenicheit te houden, dat is, mijns oordeels, de beste mesnage, ende als dien bandt eens gebroken was, soo kan ick niet sien. dat de particuliere mesnage van de Heeren van Hollandt ons sou kunnen salveren, dat wij niet verloren en gingen.”

De brief van Wassenaer aan Almonde is naar een afschrift van Huygens en met diens aantekening (zie noot 5) uitgegeven door Dr. J. A. Wynne in *De geschillen over de afdanking van 't krijgsvolk in de jaren 1649 en 1650* (in *Werken v. h. Hist. Gen., Nieuwe Serie*, No. 41). Utrecht, 1885, blz. 163—165.

De Stadhouder zou juist den Briel bezoeken met vier leden der Staten-Generaal, om er, evenals in de andere steden van Holland, te verzoeken, dat men zich van alle afzonderlijke afdanking van krijgsvolk zou onthouden.

2) Pieter van Almonde was in 1645, 1648 en 1650 burgemeester van den Briel.

3) De moeder van Wassenaer heette Anna Randerode van der Aa. Maar misschien is hier iemand anders bedoeld.

4) Nl. de graaf van Brederode.

5) Bij het afschrift van den brief van Wassenaer aan Almonde schreef Huygens in margine het volgende:

„Het principal van desen, geschreven met de eighen hand van den H.^r van Obdam, hebb ick hem door handen van de Vrouwe van Merode, syne suster, doen restitueren den 6^e May 1655, korts naer den ondiens, die het hem gelieft hadde mij te helpen doen, in 't vervolgh van mijnen oudsten sone tot de raedsheers plaetse in 't hof van Holland, tot een vreemde erkennisse van de menighvuldighe diensten die ick hem hebbe gedaen, als ten deele blycken kan uijt de brieven hier by liggende, ende hem ende alle de syne over ende over bekend is. Men oordeele, of ick wraeckgierigh ben geweest.”

6) Het Hs. is in de collectie Morrison. — Karel Cats was een Hollandsch theoloog, die een tijd lang in Engeland heeft geleefd. Misschien is hij dezelfde als de schrijver van *Oogen-salf voor sommige Doopsgesinde*, door C. Catz. Met noch een brief aan N. N. Ook noch twee liedekens l'Amsterdam gedrukt voor den autheur 1696.

gedichten, maar mijn brief is geopend en door den Raad van State verklaard als beleedigend voor den Staat; bijna heeft dit het sluiten der vreemde kerken te Londen ten gevolge gehad. Het zou voor mij heel erg zijn geweest, als mijn brief aanleiding had gegeven tot zulk eene onrechtvaardigheid. Men vindt het eene misdaad, dat ik in betrekking sta met iemand uit de omgeving van een vorst, zoo slecht gezind jegens de Engelsche Republiek. En dan komen in uw boek gedichten voor, waarover men hier zeer boos is. Engeland is wel veranderd en is volstrekt geen toevluchtsoord meer. Men beschuldigt mij er van, dat ik de monarchie begunstig, dat ik den Staat niet vreedzaam vind, enz. En ook schreef ik Cromwell zonder Mylord! Ik hoop, dat ons land niet besmet zal worden met den geest van tweedracht, die hier heerscht. Als gij weer schrijft, adresseer dan uw brief aan een vertrouwd vriend. Ik denk er over naar de Nederlanden terug te keeren. Londres, ce 25 de Juin 1650.

1) No. 5048 a. Een brief van 10 Sept. (H. A.) is van even weinig belang. — Zie II, blz. 98.